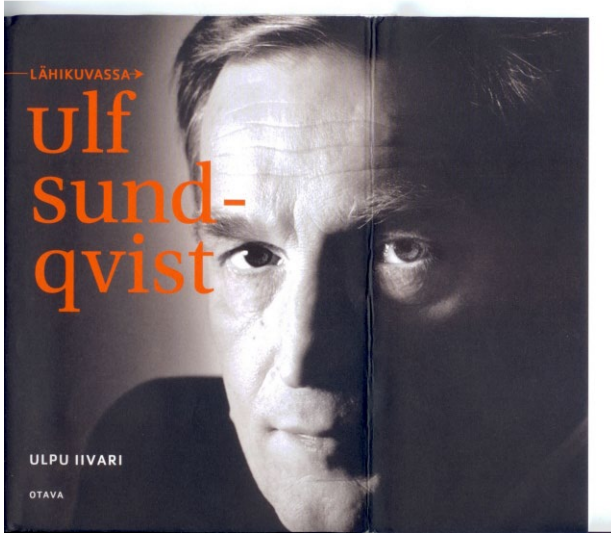

Ulpu Iivarin syysuutuus: **LÄHIKUVASSA >ulf sundqvist** on helposti luettava kirja. Ulpun kynä kulkee ja Uffen tarinaan liittyy paljon asioista perillä olevalle uutta.

Lähikuva on ehkä piirretty liian läheltä: kirjoittajan ja kuvan välillä on niin paljon yhtymäkohtia, että aika ajoin kuva ja kertoja kulkevat ristiin. Siksi kirja antaa hyvän oppitunnin erityisesti 1970-1990 luvun menosta. Sensaatiota hakeva ei niitä löydä ja uskallan arvailla, että kahden toisiaan kunnioittavan tositoverin yhteistyö silottaa ja siivoaa. Hienotunteisuus tuntuu. Ja nyt jatkan kirjan linjalla ja sotken omiani tähän kuvaan.

Uffessa on oma tyyliinsä. Huoliteltu niin ulkoisesti kuin puheissaan viittaa aristokratiaan, josta ei ole kyse, mutta josta hänelle on ollut haittaa enemmän kuin hyötyä. Pienikin ylilyönti ja median saalistajan vaistot heräävät. Tästä hän vahingonkorvauksin ja tuomioin on maksanut kohtuuttoman kovan hinnan. Asetelma: Vihollinen, verivihollinen, puoluetoveri on hänellä aiheuttanut harmia. Vahingonilo on paras ilo, oli liian usein liian totta.

Nuori ministeri teki tehokkaan vaikutelman. Aktiivisena aikalaisena häntä seurattiin kadehtien. Muistan kuultuani häntä puolaussihteerinä todenneeni, että puolueella on vihdoinkin puoluesihteerit: Näkijä ja tekijä. Tähän vaikutti varmaankin se, että hän radikaalitaustaisena kuunteli tällaista yksityisen palveluksessa olevan kerettäläisyyksiä ja kaiken lisäksi myöhemmin sai huomata, että hän myös muisti hänelle esitettyjä näkökulmia.

Kaupp- ja teollisuusministeriksi tultuaan Uffe ei enää ollut yhtä vastaanottavainen. Kuten kirjassakin kerrotaan hän hirmuisuutensa Buntta Wahlroos kehuu häntä parhaaksi ministeriksi. Sellaisen arvon saa häneltä vain kunnioittavan nöyrä kuuntelija ja tahdon toteuttaja. Valco oli ongelma ja muistan senkin, että oli vähän epäileväinen sen suhteen. Sitä ei tietenkään ryhmässä kuulut kukaan. Sen sijaan yhtiön kaataminen tapahtui hyvin perusteiden, mutta Buntan vahavastakostonhalusta maalitauluina Eero Rantalaa ja Kalevi Sorsaa. Nokialainen ammattimies väitti myöhemmin, että Valcossa tehtiin kaksi virhettä: perustaminen ja lopettaminen. Ehkä olisi voinut olla muitakin mahdollisuuksia, kuin valittu linja.

Suomen Työväen Säästöpankki (STS) oli Turun Työväen Säästöpankin (TYP) rakas ”vihollinen”. Liittämistä oli moneen kertaan turhaan yritetty ja henkilösuhteet olivat rasittuneet. Tullessani TYP:n hallituksen puheenjohtajaksi syntyi luonteva vuoropuhelu, joka oli vilpittömässä mielessä avointa. Uffe kertoi **Terho Lehdoille** ja minulle näkemyksiään ja *Första Sparbanken*ia esimerkkinä käyttäen valisti tulevaisuuden näkymistä. Pääsimmekin melko pian käytännön win win tilanteeseen, kun STS halusi muuttua liikepankiksi ja sillä oli suuri määrä SKOP:n K-osakkeita, joita ei voitu yydä muille kuin säästöpankeille. Ostimme Kivikukkarolla hyvällä vaihtosuhteella STS:n K-osakkeet ja nousimme toiseksi suurimmaksi SKOP:n omistajaksi. Samalla sovimme, että STS keskittyy yritysasiakkaisiin Turussa ja TYP hoitaa yksityisasiakkaat. Oivallus oli tasetemppuna fiksi, mutta molemmille tuhoisa: TYP:lle tuli liikaa SKOP:n omistusta ja muodollista vakavarisuutta ja STS:n omissa pääomissa oli ilmarintaa eli kaupassa siirretty kiinteistö oli huomattavan yliarvostettu.

Työväen pankkitoiminta ei ollut hyvätuottoista: Liikaa kustannuksia ja liian edullista luototusta omille asiakkaille. Siksi sormissa oli syyhyä yrityspuolelle, jossa taas ei ollut riittävä osaamista. Seurauksena olivat korkean koron markkinaluotot huonoille asiakkaille.

Arvelen, että tuolloin 1980-luvun lopulla Uffe oli innoissaan liike-elämästä. Kun tuolloin puhuin kiinnostuksestani yrittää vielä takaisin eduskuntaan, piti hän sitä tuhlauksena. Työväen yritystoiminnan yhteisissä palaverissa Uffe puhui SYP:n tai KOP:n finanssileireistä, joiden suhteen joutuisimme valitsemaan. Me tyypilläiset olimme vielä säästöpankkiajatoksissa ja kauhistelimme heittäytymistä vihollisten syliin.

Uffella oli itseluottamusta, joka yhdistyi hyväntahtoiseen sinisilmäisyyteen ankarin seuraamuksin. Hän oli Nokian patruunan **Kari Kairamon** hyvä kaveri. Hän oli hyödyllinen monille muillekin suomalaiselle yritykselle erinomaisine suhteineen. Hän auttoi kavereita, mutta ei muistanut, että porvari luokkatietoinen. Hänen silmänsä eivät avautuneet kaverinsa Kairamon junaileman vuoden 1987 porvarisopimuksen seurauksena. Porvarihallituksen ajaminen oli tuolloin niin tiukkaa, että kun Kairamon toinen kaveri **Arto Noras** pyysi niihin vaaleihin minulle hyvin sopivaa Nokian Mikro Mikko mainosta Yhteinen Naantali – lehteen, niin sitä ei saatu panna edes ilmaiseksi.

Uffe on ennen muuta kansainvälinen ja aivan erityisesti pohjoismaisuus on hänessä luontaista. Kun hänen vastoinkäymiset alkoivat, olisi hän tarvinnut työtä. Suomesta sitä ei löytynyt. Fortumin nurkista siivottiin hänen taulunsakin eikä häntä haluttu käyttää, vaikka monelta murheelta ja menetykseltä olisi vältytty. Naviren omistaja-esimieheni **Rallu Sjöström** sanoi rumasti itsestään, että raato haisee. Eräs kaverini sanoi, että kiitollisuusmuisti dementoituu jo nuorena.

Muistan kovin hyvin eduskuntaryhmän kokouksen, jossa Uffe ilmoitti jättävänsä puolueen puheenjohtajan tehtävät. Hän lopetti jotenkin kohtalonsa hyväksyen sanomalla, että näin kaiketi hänelle, jolla oli ollut paljon myötäkäymistä, kuuluu käydä. Sen kokouksen jälkeen hänen ympärillään eivät hyöriineet kysymyksineen edustajat. Uffe oli yksin. Ihan samoin hänelle kävi kuin **Crisse Wegeliukselle** SKOP:n hallintoneuvoston työvaliokunnassa.

Teen todennäköisesti työtä hamaan loppuun asti, päättää kirjan monien mankeiden läpi kuljetettu Uffe. Hänen intohimonaan on tulevaisuus. Tiiviimpi pohjoismainen yhteistyö vahvistaa mallia koko maailmassa. Lastenlapset mielessä kertoo elämän ymmärtämisestä.